

Jennifer Lendeng
Utredare/nämndsekreterare
Telefon 08-555 010 62
jennifer.lendeng@nykvarn.se

Remiss - Riktlinjer för genomförande och uppföljning av ansvar inom finskt förvaltningsområde

VON/2020:36

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden beslutar att anta riktlinjer för genomförande och uppföljning av ansvar inom finskt förvaltningsområde.

Beslutsnivå

Kommunstyrelsen

Sammanfattning

Vård- och omsorgsnämnden har den 2 juni 2020 från kommunstyrelsen fått remissen Riktlinjer för genomförande och uppföljning av ansvar inom finskt förvaltningsområde med tillfälle att yttra sig. I riktlinjerna anges att vård- och omsorgsnämnden har särskilt ansvar inom följande områden att uppfylla:

- Rätten för äldre att få service och omsorg på finska och behålla sin kulturella identitet
- Kartlägga den finska minoritetens behov varje år för äldre
- Kartläggningen ska vara en integrerad del i förvaltningens verksamhetsplanering

I enlighet med lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk (minoritetslagen) ska myndigheter ha mål och riktlinjer för sitt arbete med nationella minoriteter. Enligt minoritetslagen ska den nationella minoriteten också ges möjlighet till inflytande i frågor som berör dem och myndigheten ska så långt som möjligt samråda med minoriteten. Av denna anledning har riktlinjen tagits fram och skickats på samråd till den sverigefinska minoriteten och andra intressenter.

Inom äldreomsorgen anordnas en rad aktiviteter. Varje år firas Finlands nationaldag med något kulturarrangemang. Vidare anordnas eftermiddagsdans vid två tillfällen per år, även fredagscafé med finsk trubadur anordnas två gånger per år. Tillfällen att träffa finstalande finns och där det är viktigt att kunna kommunicera obehindrat. På Lugnets äldreboende finns en finsk hörna med finsk litteratur och musik som alla boende på Lugnet har tillgång till.

Det kan vara svårt att tillgodose rätten till service och omsorg på finska, bland annat för att det kan vara svårt att rekrytera finsktalande personal till verksamheterna.

Ett fortsatt arbete sker inom vård- och omsorgsnämnden för att möta upp det särskilda ansvaret som anges i riktlinjerna.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse 2020-07-06

Kommunstyrelsens protokollsutdrag 2020-06-02 § 84 Remiss till nämnderna – Riktlinjer för genomförande och uppföljning av ansvar inom finskt förvaltningsområde

Förslag Riktlinjer för genomförande och uppföljning av ansvar för finskt förvaltningsområde

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Akten

Ekonomiska konsekvenser

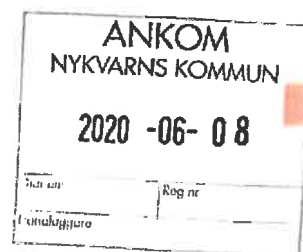
Ärendet kan medföra vissa ekonomiska konsekvenser gällande arvoden och ersättningar. Dessa medel kan fördelas från förvaltningsområdet statsbidrag. Kostnader för aktiviteter inom förvaltningsområdet belastar respektive kontor och verksamhet. Dessa kostnader ska täckas av ordinarie budget om inte kommunstyrelsen tilldelar medel från förvaltningsområdets statsbidrag.

Konsekvenser för barn och unga

Förslaget medför inga konsekvenser för barn och unga.

Liridona Rama
Socialchef

Jennifer Lendeng
Utredare/nämndsekreterare

§ 84

Remiss till nämnderna - Riktlinjer för genomförande och uppföljning av ansvar inom finskt förvaltningsområde

Dnr KS/2020:45

Ansvarig: Daniela Fuciu, chef för kommunledningskontoret

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att ordet *önskar* byts ut till *begär* i avsnittet 1.2 (2.2) *Rättigheter inom förvaltningsområdet*

1. Riktlinjen skickas till nämnderna på remiss.

Sista dag för yttrande är den 14 september 2020.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade den 18 februari att lämna förslaget till Riktlinjer för genomförande och uppföljning av ansvar inom finskt förvaltningsområde på samråd under perioden 1 mars till den 20 april.

I enlighet med lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk (minoritetslagen) ska myndigheter ha mål och riktlinjer för sitt arbete med nationella minoriteter. Enligt minoritetslagen ska den nationella minoriteten också ges möjlighet till inflytande i frågor som berör dem och myndigheten ska så långt som möjligt samråda med minoriteten. Av denna anledning har riktlinjen tagits fram och skickats på samråd till den sverigefinska minoriteten och andra intressenter. Sammanlagt har två synpunkter kommit in under samrådet.

Förvaltningen föreslår att en ändring görs utifrån de inkomna synpunkterna, ändringen gäller avsnittet 1.2 (2.2) *Rättigheter inom förvaltningsområdet*, ordet *önskar* byts ut till *begär*. Ändringen överensstämmer med formuleringen i minoritetslagen.

Förvaltningen föreslår att kommunstyrelsen skickar förslaget till riktlinjer för genomförande och uppföljning av ansvar inom finskt förvaltningsområde på remiss till nämnderna. Riktlinjen beskriver vilket ansvar respektive nämnd tilldelas, nämnderna bör därför ges tillfälle att yttra sig.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet kan medföra vissa ekonomiska konsekvenser gällande arvoden och ersättningar. Dessa medel kan fördelas från förvaltningsområdet statsbidrag. Kostnader för aktiviteter inom förvaltningsområdet belastar respektive kontor och verksamhet. Dessa kostnader ska täckas av ordinarie budget om inte kommunstyrelsen tilldelar medel från förvaltningsområdets statsbidrag.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Remiss till nämnderna - Riktlinjer för genomförande och uppföljning av ansvar inom finskt förvaltningsområde

Sammanställning och kommentarer från öppet samråd om Riktlinjer för finskt förvaltningsområde

Riktlinjer för genomförande och uppföljning av ansvar inom finskt förvaltningsområde, samrådshandling

Protokollsutdrag Kommunstyrelsen 2020-02-18 § 31 Riktlinjer för genomförande och uppföljning av ansvar inom finskt förvaltningsområde, på samråd

Yrkanden

Jan Brolund (NP) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Britt-Marie Ellis Nygren (M) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Märtha Dahlberg (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Mats Claesson (SD) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Kerstin Eriksson (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar enligt förslaget.

Beslutet expedieras till

Akten

Bygg- och miljönämnden

Utbildningsnämnden för yttrande

Vård- och omsorgsnämnden för yttrande

Övriga nämnder för kännedom

Riktlinjer för genomförande och uppföljning av ansvar inom finskt förvaltningsområde

RIKTLINJE

Innehållsförteckning

1. Syfte.....	3
2. Lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk.....	3
1.1. Allmänna bestämmelser	3
1.2. Rättigheter inom förvaltningsområdet.....	4
3. Styrning.....	4
3.1. Ansvarsfördelning	4
3.1.1. Nämndernas ansvar.....	4
3.1.2. Kommunstyrelsens ansvar.....	5
3.2. Mål och handlingsplaner	5
3.3. Uppföljning	5
4. Samråd	6
4.1. Minoritetens inflytande – samråd och dialog	6
5. Samordnarens ansvar.....	6
6. Metodstöd för samråd	6

1. Syfte

Nykvarns kommun är sedan 1 januari 2015 ett finskt förvaltningsområde. Förvaltningsområdets ansvar och skyldigheter regleras av lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk (2009:724) (nedan minoritetslagen).

Riktlinjen syftar till att tydliggöra ansvarsfördelning, uppdrag och uppföljning av kommunens arbete kopplat till det finska förvaltningsområdet.

2. Lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk

Minoritetslagen stiftades i syfte att stärka nationella minoriteters rättigheter att använda sitt språk och utöva sin kultur. Ett antal ändringar i minoritetslagen trädde i kraft 1 januari 2019 i syfte att ytterligare stärka minoriteternas rättigheter.

Minoritetslagen stiftar grundläggande rättigheter för judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar. Inom förvaltningsområdet utökas myndighetens skyldigheter gentemot minoriteten. Då Nykvarns kommun är ett finskt förvaltningsområde är det den sverigefinska minoriteten som har en utökad rätt.

1.1. Allmänna bestämmelser

Lagen har ett antal allmänna bestämmelser för myndigheter oberoende av om myndigheten är ett förvaltningsområde eller inte, dessa skyldigheter är bland annat:

- Kommuner och regioner ska informera de nationella minoriteterna om deras rättigheter och det allmännas ansvar enligt minoritetslagen och de föreskrifter som lagen hänvisar till.
- Det allmänna har ett särskilt ansvar för att skydda och främja de nationella minoritetsspråken. De ska även främja de nationella minoriteternas möjligheter att behålla och utveckla sin kultur i Sverige.
- Barns utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket ska främjas särskilt.
- Kommuner ska anta mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete.

1.2. Rättigheter inom förvaltningsområdet

Kommunens skyldigheter inom förvaltningsområdet är bland annat:

- Tillgodose enskildas rätt att använda språket vid muntlig och skriftliga kontakter med kommunen, samt skyldigheten att besvara den enskilda muntligt eller skriftligt
- Erbjudna förskola och äldreomsorg, helt eller till väsentlig del på minoritetsspråken, om någon i förvaltningsområdet önskar detta.
- Att tillgodose den nationella minoritetens möjlighet till inflytande i frågor som berör dem och så långt som möjligt samråda med minoriteten. Detta gäller även barn och ungas rätt till inflytande.
- Att verka för att det finns tillgång till personal med kunskaper i minoritetsspråken.

3. Styrning

Här beskrivs Nykvarns kommuns arbete med minoritetslagen och det finska förvaltningsområdet.

3.1. Ansvarsfördelning

Nykvarns kommuns nämnder och styrelse är ansvariga för att uppfylla lagens krav inom sitt verksamhetsområde. Vissa delar av minoritetslagen är övergripande (exempelvis service på finska) och samtliga nämnder har därför ett ansvar för att kommunens skyldigheter uppfylls.

Nämndens aktiviteter för att uppfylla lagens krav ska genomföras med befintliga resurser eller med stöd av statsbidrag.

3.1.1. Nämndernas ansvar

Vård- och omsorgsnämnden ansvarar särskilt för att uppfylla:

- Rätten för äldre att få service och omsorg på finska och behålla sin kulturella identitet.
- Kartlägga den finska minoritetens behov varje år för äldre. Kartläggningen ska vara en integrerad del i förvaltningens verksamhetsplanering.

Utbildningsnämnden ansvarar särskilt för att uppfylla:

- Rätten till förskola på finska.
- Rätten till modersmålsundervisning.
- Barn och ungas rätt till inflytande i frågor som berör dem.

- Kartlägga den finska minoritetens behov varje år för barn och unga. Kartläggningen ska vara en integrerad del i förvaltningens verksamhetsplanering.
- Främjandet av barns utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket.

3.1.2. Kommunstyrelsens ansvar

Kommunstyrelsen ansvarar särskilt för att:

- Det finns kommungemensamma rutiner för rätten till service på finska.
- Strategiskt arbeta för att det finns tillgång till personal med språkkunskaper, samt följa upp medarbetarnas språkkunskaper.
- Främjandet av den sverigefinska kulturen bland barn och vuxna.
- Uppfylla minoritetens rätt till inflytande i frågor som berör dem.
- Kartlägga den finska minoritetens behov vartannat år utifrån ett övergripande perspektiv och kommunstyrelsens uppdrag. Kartläggningen ska vara en integrerad del i förvaltningens verksamhetsplanering.
- Budgetplanering av förvaltningsområdets statsbidrag i samråd med minoriteten.

3.2. Mål och handlingsplaner

Kontoren ska integrera aktiviteter och mål kopplat till förvaltningsområdet i sina verksamhetsplaner.

Nämnderna kan med fördel besluta om mål och handlingsplaner för sitt verksamhetsområde.

Aktiviteter kopplat till förvaltningsområdet ska samrådats och delges minoriteten.

3.3. Uppföljning

Nämnderna och kommunstyrelsen ska en gång om året följa upp sitt uppdrag inom förvaltningsområdet i bokslut.

Nämndernas och kommunstyrelsens uppföljning ska delges minoriteten.

Kommunstyrelsen har även ett övergripande uppföljningsansvar, styrelsen ska fortlöpande följa upp nämndernas och sin egen verksamhet och återsrapportera avvikelser till kommunfullmäktige.

4. Samråd

Kommunstyrelsen ansvarar för att samråd sker kontinuerligt och minst två gånger per år med den lokala sverigefinska minoriteten. Samråden ska vara öppna och deltagare behöver inte vara anslutna till någon förening för att få delta.

Ordföranden för samrådet beslutar om dagordning för samråd och tar initiativ till att bjuda in verksamhetsansvariga.

4.1. Minoritetens inflytande – samråd och dialog

Syftet att samråda med minoriteten inom förvaltningsområdet ska vara att minoriteten ges en möjlighet till reellt inflytande. Nykvarns kommun strävar efter att tillfråga minoriteten om dess åsikt i enskilda ärenden innan beslut har fattats (samråd). Kommunen och minoriteten ska även sträva efter en samverkande dialog som bygger på gemensamma intressen för att utveckla ett särskilt politikområde eller för att lösa ett gemensamt problem (dialog). Utöver formerna samråd och dialog tillkommer även information som en del av samrådsprocessen.

5. Samordnarens ansvar

En samordnare för finskt förvaltningsområde finns under kommunledningskontoret. Samordnaren ansvarar för att rapportera till Länsstyrelsen hur statsbidraget för finskt förvaltningsområde använts och är kontaktperson för minoritetspolitiska frågor och frågor om finskt förvaltningsområde. Samordnaren bistår rådets ordförande samt stöttar och vägleder verksamheterna i sitt arbete.

6. Metodstöd för samråd

Europeisk kod för idéburna organisationers medverkan i beslutsprocessen, antagen av Europarådets Ingo-konferens, 2009-10-01